

TIPS OSS

Ansvarlig: **Willy Soltvedt**
Tlf. 924 02 293
Journalist: **Marthe Synnøve Johannessen**
Tlf. 454 31 463

E-post: arbeidsliv@aftenbladet.no

Gjør en innsats i Europa – EU betaler

Vil du jobbe som frivillig i Europa? Er du mellom 18 og 30 år, kan du få dekket reise, bolig, mat, forsikring, lommepenger og språkkurs i inntil ett år.

Ann-Mari Gregersen tekst
Kristian Jacobsen foto

UFORMELL LÆRING: Først litt fakta. **Aktiv Ungdom** er EUs ungdomsprogram for ikke-formell læring. **Aktiv Ungdom** fordeler hvert år penger til **ungdomsprosjekter** i Norge og i Europa. En del av arbeidet til **Aktiv Ungdom** er **volontørtjenesten**, som gjør det mulig for ungdom mellom 18–30 år å jobbe frivillig ifra 2–12 måneder i et land i Europa, eller i enkelte av EUs naboland. Du får dekket reise, bolig, mat, forsikring, transport, lommepenger og kurs. Det er mottakerlandet som er ansvarlig for å finne deg et sted å bo samt ordne med transport til jobben. Du får også en kontaktperson som følger deg opp, og sørger for at du når dine læringsmål. Hjemme i Norge har du også en kontaktperson i avsenderkommunen eller organisasjonen.

– Ved avsluttet prosjekt får du et såkalt «Youth pass», som er en dokumentasjon på hva du har lært og jobbet med i prosjektet. Noe som kan være både fint og nyttig å ha på en cv, forteller Stine Berrefjord og Jeanette Osberg i **Ungdom** og **Fritid** i Stavanger kommune.

BARNEHJEM OG NATUR: EU-programmer går i sjuårsperioder. For het programmet **Ung i Europa**, nå er det altså **Aktiv Ungdom**, som består av en rekke delprogrammer, blant annet **Volontørtjenesten**.

Stavanger kommune, virksomhet **Ungdom** og **Fritid** ble godkjent både som vert og sender for **volontørprosjekter** i 2008.

– I Norge er det både kommuner og organisasjoner som er godkjent. Per nå har vi fire frivillige fra Europa i Stavanger mens vi

HVLKE JOBBER

Eksempler på hva du kan jobbe med:

- Barn (f.eks. barnehage, barnehjem).
- Ungdom (f.eks. fritidsaktiviteter, ungdomsinformasjon).
- Eldre (f.eks. eldrecenter, sosiale aktiviteter).
- Kunst (f.eks. holde malekurs).
- Toleranse og antirasisme (f.eks. arbeid med flyktninger).
- Media (f.eks. workshops innen avis/internett/radio/it).
- Kulturarv (f.eks. restaurere gamle hus, samle inn historisk materiale).
- Kultur (f.eks. danse-, teater- eller musikkgrupper).
- Miljø (f.eks. jobbe i natur/reservat, arbeid med dyr).
- Idrett (f.eks. organisere og instruere idrettsaktiviteter).

har en ungdom ute. En jente som er i Tyskland og jobber på en **ungdomsskole**, som assistent i kunst og formingsfag. Til høsten har vi to som skal ut i Europa på **volontørprosjekter**. Den ene skal jobbe på en naturskole i et internasjonalt **ungdomssenter** i Finland mens den andre skal jobbe på et **barnehjem** i Belgia, opplyser Berrefjord og Osberg.

KULTURMØTER: – Mange har ikke hørt om **volontørtjenesten**, så **unge** fra Europa som er frivillige hos oss betyr enormt mye for å gjøre prosjektmulighetene kjent. Det er noe med ung til ung-settingen som er viktig. De fire som er hos oss nå, jobber på Metropolis, bydelshus og **ungdomsklubber** og kan fortelle om **Aktiv Ungdom** når de møter brukere, sier Berrefjord og forteller videre at det kommer mange spennende og morsomme språk- og kulturmøter ut av sånt: **Unge** her i Stavanger har for eksempel også muligheten til å praktisere tysk, fransk og engelsk på **ungdomsklubben**. Samtidig lærer **volontørene** seg norsk. **Aktiv Ungdom** er med andre ord learning by doing.

Mer bredbånd til havs for alle typer sjøfartøy

NY AVTALE: Nå skal det bli enda bedre å bruke internett og sende epost fra alle typer sjøfartøy. Dette ifølge Telenor Satellite Broadcasting, Ålesund-baserte Ship Equip og Newswave Broadband i Skottland som har inngått en ny femårsavtale som skal gi mer og bedre bredbånd til havs, via høyhastighets satellittkommunikasjon. Det er satellittene THOR5, Intelsat 10-02 og THOR7, som skytes opp i 2013 som skal sørge for bredbånd i kyst- og havområdene i hele Europa.

FAKTA

HVEM: Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er ansvarlig for administrasjonen av Aktiv Ungdom i Norge. I Stavanger tar du kontakt med Ungdom og Fritid i Stavanger kommune. Du kan også få informasjon hver tirsdag mellom 15 og 17 i Glassrommet på Nytorget 1. Samme bygg som Metropolis, men med inngang fra Bergelandsgata.

HVOR: Du kan dra til alle EU-land, til sammen 27 land i Europa og EUs naboland

NÅR: Årlige søknadsfrister 1. februar, 1. april, 1. juni, 1. september og 1. november.

NETT: ungstavanger.no, aktivungdom.eu. Oversikt over organisasjoner som tar imot frivillige finnes i databasen: http://ec.europa.eu/youth/evs/aod/hei_en_cfm

Berrefjord ledet prosjektene frem til januar i år. Nå er det Jeanette Osberg som har overtatt. Bakgrunnen er god, hun har selv vært frivillig i Belgia.

BLE TRYGG PÅ SEG SELV: – Målet mitt var å lære fransk, og jeg ville gjerne til Frankrike. Det er sammen med Italia og Spania de vanskeligste landet å komme til, de «alle» vil dit. Men de snakker også fransk i deler av Belgia, og jeg var på et **barnehjem** i en landsby 25

km øst for Liège. Oppholdet var nyttig både med hensyn til språk, men også fordi jeg lærte å kjenne en annen kultur og ble tryggere på meg selv. Jeg hadde ikke muligheten til å kommunisere på annet en fransk og ble raskt kvitt frykten for å si noe feil eller spørre om hjelp eller retning på stotrene fransk. Jeg møtte også andre frivillige, og sammen reiste vi mye i Belgia og nærliggende land. Jeg merket godt forskjellen på den flamske og franske delen av

Belgia, nesten som to land i ett, minnes Osberg.

LITE KJENT: Sender- og vertsprosjektene har vært markedsført via skolebesøk, et eget inforom på Nytorget og via **Ungdom** og **Fritids** nettside. Likevel. Kommunen blir ikke nedrent av Europa-lystne **unge**.

– Det kan være fordi det generelt er mange muligheter for nordmenn. Arbeidsledigheten er også lav, og når norske **ungdommer** drar ut, velger de i tillegg gjerne å dra langt, som til Australia, Latin-Amerika eller Asia. De tror at de kjenner Europa godt nok. Vår erfaring er at de som har jobbet som frivillige i tidligere østblokkland har fått vel så spennende, gode og interessante opplevelser og erfaringer. **Unge** som eksempelvis ønsker å gjøre en humanitar eller miljømessig innsats, har mye å hente ved å søke seg til prosjekter i disse landene. Som **volontør** har du altså muligheten til å gjøre en viktig forskjell både for andre og for deg selv, sier Stine Berrefjord.

Endring i tildelingen av utslippkvoter

EU: Kommisjonen har vedtatt å endre tildelingssystemet for frie utslippkvoter i industri-sektoren. Endringene innebærer at kvoter hovedsakelig skal auksjoneres bort fra og med 2013, men åpner også for å gi utslippkvoter til industrianlegg som møter tøff konkurranse fra utenlandske aktører. – Beslutningen er en milepæl i arbeidet med å reformere det europeiske karbonmarkedet. Jeg er glad for at forslaget får tilslutning fra både medlemsland og Europaparlamentet, sier kommissær for klimaspørsmål Connie Hedegaard.

FEM GODE RÅD

1. Du må ha bostedsadresse i avsenderkommunen. Det vil si, skal **Ungdom** og **Fritid** i Stavanger hjelpe deg, må du ha folkeregisteradresse i Stavanger. Har du ikke det, kan vi henvise deg videre til andre.

2. Ta kontakt i god tid, minimum seks måneder før du vil reise. Det kan ta opptil ett år å få på plass alle detaljer.

3. Tenk over hvor du vil. Land i Sør-Europa som Frankrike, Spania og Italia er vanskeligst å få **jobbe som frivillig** i. Vil du lære fransk, kan land som Belgia være et alternativ.

4. Tenk over hva du vil lære, og på hvilket sted du vil jobbe. Det hele skal være ikkeformell-læring, men på ankomststedet plukker du ut nøkkelmål du skal nå i perioden. Det finnes en lang liste med organisasjoner og steder å jobbe på nettsiden til **Aktiv Ungdom**.

5. Du får dekket reise, språk-opplæring, mat, bolig, forsikring og transport til og fra arbeidsstedet. I tillegg får du 145 euro i måneden i lommepenger. Lommepengene er til eget bruk, telefon, klær, reise etc. Vit at penger ut over dette må du sørge for selv. For noen er dette et lite beløp, andre har klart å spare penger i løpet av oppholdet.

ØST-EUROPA: Du trenger ikke å dra langt for å gjøre en humanitar eller miljømessig innsats. – Du har mye å hente ved å søke deg til prosjekter i Øst-Europa, sier Stine Berrefjord, til høyre og Jeanette Osberg i Stavanger kommune. I midten Pauline Feneon fra Lyon som jobber som frivillig på Metropolis.

Lærer språk, kultur og får jobberfaring

Pauline Feneon (27) fra Lyon jobber som frivillig på Metropolis. Hun står i kafeen, organiserer workshops innen teater, hip hop og video og sørger for det praktiske før Frøken Fryds kommende Frankrike-konsert.

FRANKRIKE: – Hvordan fikk du vite om Aktiv Ungdom?

– Jeg var akkurat ferdig med utdanningen min på universitetet i Lyon, og måtte finne meg en jobb. Jeg hørte av en venn om programmet, og tenkte at det også var en fin tid å reise på samtidig som jeg fikk arbeidserfaring. Prosjektet ble veldig spennende, og jeg fikk mye ut av det. Jeg hadde hørt bra ut, og kommunen skulle ta seg av alt, som å finne bolig. Helt perfekt.

– Hvorfor valgte du Norge?

– Hvorfor ikke, tenkte jeg. Det var et land jeg ikke hadde besøkt før, og ikke visste så mye om. Jeg

FRIVILLIG

Pauline Feneon

ALDER: 27 år.

BOSTED: Lyon i Frankrike, Rosenli i Stavanger frem til september.

JOBB: Frivillig i ett år på ungdomsklubben Metropolis i Stavanger. Har fått fast jobb på bibliotek i Lyon til høsten.

kjent med en annen kultur. – Hvorfor ville du jobbe på Metropolis?

– Utdanningen min er innen kultur, særlig å gjennomføre store kulturprosjekter. Her på ungdomsklubben har jeg et variert arbeid. Alt fra å jobbe i kafeen til å arrangere konsert. Det blir også plass til mine egne prosjekter. Jeg organiserer workshop innen hip hop, teater og video og så har jeg ansvar for mye av det praktiske med Frøken Fryds konsert i min hjemby Lyon i juni.

NAV SVARER

Vi inviterer leserne til å sende inn spørsmål hvis det er noe de lurer på i arbeidslivet eller som gjelder utdanning og karriere. Spesialister i Nav vil besvare spørsmålene.

Aftenbladet oppgir ikke navn på spørsmålstillere, verken til Nav eller i spaltene. Send spørsmål til arbeidsliv@aftenbladet.no. Trenger vi å innhente svar fra annet hold enn Nav, vil vi gjøre det.

ETTERSPØRSEL: I helsevesenet er behovet stort for nye hender. (Foto: Colourbox)

Hvor finnes jobbmulighetene fremover?

Innenfor hvilke yrker ser man at etterspørselen etter arbeidskraft stiger?

Mann, 23 år

SVAR: Innenfor helse-, pleie- og omsorgsbransjen holder etterspørselen seg på et høyt nivå. Nå øker også etterspørselen i bransjen ingeniør- og ikt-fag. Det er viktig å merke seg at etterspørselen etter arbeidskraft i hovedsak er dominert av yrker med krav til høyere utdanning. Det etterspørres stadig færre stillinger som ikke stiller krav til utdanning.

I årets tre første måneder har etterspørselen etter arbeidskraft vært størst innen bransjen ingeniør- og ikt-fag, med 1485 nye stillinger. Deretter følger helse-, pleie- og omsorgsyrker med 1358 nye stillinger, industriarbeid med 751 stillinger, undervisning med 688, bygg og anlegg med 600 og butikk og salgsarbeid med 500 nye stillinger hittil i år. Totalt er det i Rogaland kommet til 1881 nye stillinger så langt i 2011.

Om vi sammenligner de tre første månedene i 2011 med samme periode i 2010, har økningen i etterspørselen etter arbeidskraft vært størst innen industriarbeid. Her er økningen på 48 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Deretter følger ingeniør- og ikt-fag med en økning på 29 prosent, og bygg og anlegg med en økning på 22 prosent.

Noen næringer har nedgang i antall utlyste stillinger. For yrker i næringen servicearbeid har nedgangen i årets tre første måneder vært på 43 prosent sammenlignet med i fjor. Selv om etterspørselen etter personer med helsefaglig utdanning er høy, har det også vært relativ stor nedgang i etterspørselen etter yrker innen helse, pleie og omsorg. Her er nedgangen på 28 prosent. Innen butikk og salgsarbeid har nedgangen vært på 26 prosent.

Ser vi på enkeltyrker med høyest etterspørsel, i næringene der etterspørselen etter arbeidskraft er størst, har det vært høyest etterspørsel etter ingeniører innen oljevirksomhet, med 325 nye stillinger i år. Deretter følger systemutviklere og programmerere med 172 nye stillinger. Disse yrkene tilhører bransjen ingeniør- og ikt-fag.

I helse-, pleie- og omsorgsyrker er etterspørselen størst etter sykepleiere. 420 nye stillinger har vært utlyst i Rogaland i løpet av årets tre første måneder. Nest mest etterspurt er omsorgsarbeidere og hjelpepleiere. Her har det kommet til 249 nye stillinger. Innen industriarbeid er etterspørselen så langt i år størst etter operatører innen olje- og gassutvinning, med 168 nye stillinger. Deretter følger industrimekaniker med 89 nye stillinger. I undervisningsbransjen er det høy etterspørsel etter lærere i grunnskolen og førskolelærere, med en etterspørsel på henholdsvis 260 og 229 nye stillinger. Innen bygg- og anleggsbransjen har etterspørselen så langt vært dominert av elektrikere og rørleggere. I Rogaland er det i årets tre første måneder etterspurt 150 elektrikere og 85 rørleggere.

Stein Arild Grønås, statistikk- og analyserådgiver i Nav Rogaland